

Åtgärder inom ramen för de lokala utvecklingsprogrammen

Utbildningsförvaltningen redovisar i denna bilaga åtgärder utifrån de lokala utvecklingsprogrammen per stadsdelsnämndsområde. Olikheter i utformningen av stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsprogram gör att redovisningen inte är enhetlig för åtgärder inom de olika stadsdelsnämndsområdena.

Område 1 - Skärholmen och Bromma

Skärholmen

Mål: Barn i Vårberg fullföljer grundskolan med godkända betyg

Förväntat resultat 1-3 år

- Andelen barn/unga som fullföljer grundskolan ökar
- Andelen barn/unga som har godkända betyg i åk 9 ökar

Förväntat resultat 5-10 år

- Andelen barn/ungdomar som fullföljer grundskolan ökar ytterligare
- Andelen barn/unga som har godkända betyg i åk 9 ökar ytterligare

Aktiviteter

- Stödja skolan ur ett socialt perspektiv

Ansvarig förvaltning/bolag/annan samarbetspartner

Utbildningsförvaltningen i samarbete med stadsdelsförvaltningen

Förslag till andra aktiviteter för att uppnå målet

- Stadsdelsförvaltningen föreslår att arbetsgruppen utreder ytterligare aktiviteter. Exempelvis möjligheten att tillföra ytterligare resurser i skolan och undersöka goda exempel, till exempel mentorer.

Område 2 - Östermalm och Enskede- Årsta-Vantör

Östermalm

Mål: Ökad självupplevd psykisk hälsa bland flickor och unga kvinnor

Åtgärder:

Kartläggning av nuläge – vilket stöd finns och vilket ytterligare stöd behövs? – Främst tillsammans med skolors elevhälsoteam, men även i samråd med ungdomsrådet.

Mål: Vårdnadshavare och personal i barns och ungas omgivning har rätt förutsättningar för att bemöta dem med respekt och stärka deras psykiska hälsa och självbild

I dagsläget har förvaltningen ett samarbete med Gärdesskolan, vars personal utbildas i Barnen i centrum. Gärdesskolan vill även börja arbeta med ABC för föräldrarna till skolans elever. Det är ett bra exempel på hur samarbete mellan stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen kan leda till förbättrat förebyggande arbete för unga. Stadsdelsförvaltningen och Gärdesskolan skapar på detta sätt förutsättningar för att barnen ska få ett respektfullt och likvärdigt bemötande, både i de egna verksamheterna och i det privata. En utökad samverkan med fler skolor skulle göra det förebyggande arbetet ännu mer heltäckande.

Det finns en överenskommelse mellan Östermalms stadsdelsnämnd och utbildningsnämnden om samverkan som utmynnat i flera samverkansforum vars syfte är att främja det förebyggande arbetet.

Åtgärder:

Stötta och uppmuntra skolor att utbilda och arbeta utifrån de bemötandepinciper som ABC/Barnen i centrum vilar på.

- I samverkan med skolor, utforma föräldramötesupplägg kring ungdomsrelaterade problem genom arbetet i Fussion.
- Bistå skolor med utbildningsmaterial och handledning om psykisk hälsa *Syfte*: Ge verktyg för att skolornas medarbetare ska kunna arbeta med eleverna utifrån ett hälsofrämjande perspektiv.

Mål: Ungdomars kunskaper om den lokala demokratin ökar

Åtgärder:

Fortsätta att hålla lektioner i demokrati och inflytande för årskurs 8 och 9.

Erbjuda skolorna material för att fortsätta arbetet med demokratiundervisning (i samverkan med skolorna).

Mål: Minskad alkohol- och narkotikaanvändning bland ungdomar

Sedan flera år tillbaka har stadsdelsförvaltningen ett samarbete med utbildningsförvaltningen genom metoden Fussion, som är ett förebyggande projekt för högstadiel elever kring självkänsla, gruppsytryck och värderingar kring alkohol, cannabis och sociala medier.

Åtgärder

Ungdomsforum: samverkan mellan representanter från preventionsenheten, skolor, föräldravandring, församlingar, ungdomsråd, familjeenheten, polisen samt andra aktörer som möter

ungdomar *Syfte*: Skapa gemensam lägesbild och klargöra kontaktvägar och strategier i det vardagliga arbetet.

Fussion: Föräldramötes- och elevträffar i samverkan med skolor
Syfte: Förebygga alkohol- och narkotikaanvändning bland ungdomar.

Projektet ”Visa att du bryr dig! Ett projekt mot cannabis” fortsätter att erbjudas skolor. (Projektet utvärderas av externa forskare på uppdrag av socialförvaltningen)

Erbjuda alla skolor i stadsdelsnämndsområdet att ha Effekt-möten. *Effekt är en föräldramötesmetod som syftar till att förebygga tidig alkohol-, narkotika- och tobaksdebut. Utgångspunkten i Effekt är att om föräldrar aktivt tar ställning mot att deras barn dricker alkohol och stödjer varandra i att sätta gränser, minskar ungdomars drickande.*

Förvaltningens fältassistenter samverkar med skolorna och träffar elever från åk 6 till åk 3 på gymnasiet och föräldrar.

Enskede-Årsta-Vantör

Ökat mottagande av feriearbetare på skollov

En första anställning kan ha stor betydelse för möjligheterna till anställning på arbetsmarknaden i det vuxna livet. Stadsdelsförvaltningen erbjuder i dagsläget ungdomar feriearbete på sommarlov och höstlov. Prioriterade grupper är flickor och pojkar med funktionsnedsättning samt boende i vissa områden. Åtgärden innebär en utökning av feriearbeten genom att även omfatta övriga skollov. En utökning av personer som får feriearbete på bolag och fackförvaltningar skulle ha stor inverkan i denna åtgärd.

Utveckla ungdomsdemokratin

Att utveckla ungdomsdemokratin är angeläget för hela stadsdelsnämndsområdet. Ungdomskommissionen i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har under sommaren 2017 tagit fram förslag för hur förvaltningen skulle kunna nå ungdomar för dialog. Förslagen omfattar en webbplats och app som vänder sig till unga, en festival där politik och kultur möts och att använda skolan som arena för dialog. Åtgärden omfattar även ungdomars inflytande över idrotts- och motionsmöjligheter. Parter i denna åtgärd är idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Mentors in violence prevention (MVP) och Agera tillsammans (AT)

AT är ett program för årskurs 4 med syfte att förebygga pojkar och mäns våld. Ett program som utarbetats utifrån samma

kärnkomponenter som finns för MVP (Mentorer i våldsprevention). Eleverna får ökade kunskaper kring våld, genus och tränas att bli aktiva åskådare. Socialtjänsten, fältassistenter från stadsdelsförvaltningen och polisen samverkar med skolan kring lektionerna med eleverna i årskurs 4.

Under läsåret 2017/2018 arbetar Rågsveds grundskola och Snösätraskolan med materialet.

MVP är ett program för årskurs 7 - 9 samt för gymnasiet med syfte att förebygga pojkars och mäns våld. Elever och personal får ökade kunskaper kring våld, genus och att lära sig och träna att bli en aktiv åskådare. För att använda materialet behöver personal genomgå en grundutbildning som ges av bland annat organisationen MÅN för jämställdhet. I Enskede-Årsta-Vantör samverkar Hagsätraskolans åk 7 elever, lärare och elevhälsoteam med socialtjänst och fältassistenter från stadsdelsförvaltningen samt med polisen.

Område 3: Farsta och HFarsta

Hälsa

- Program för samarbete med lokala idrottsföreningar och idrottslyftet inom förskola och grundskola.
- Stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen tar fram en modell för att inspirera och uppmuntra att fler unga läser vidare på högskola.

Hägersten/Liljeholmen

För att unga i Hägersten-Liljeholmen ska ha en trygg och inspirerande uppväxtmiljö samt ges en god grund för att utveckla sin fysiska och psykiska hälsa, som anges i Vision 2040, har stadsdelsförvaltningen identifierat fyra långsiktiga mål:

Mål: 1. En ungdomsverksamhet som överensstämmer med ungas föränderliga behov

Stadsdelsnämnden har ett huvudansvar för den fritidsverksamhet som nämnden erbjuder ungdomar. I övrigt kommer uppfyllelsen av detta mål behöva ske i samverkan med idrotts-, kultur- och utbildningsnämnderna.

Kortsiktiga mål

Liljeholmen prioriteras vid tillfälliga mötesplatser för unga

Syftar huvudsakligen till att nå mål 1, men även mål 2-4.

Det är viktigt att möta unga på de platser där de befinner sig.

Stadsdelsförvaltningen ämnar därför att i högre grad arrangera tillfälliga mötesplatser för att testa olika verksamheter för unga. Det

är viktigt att dessa verksamheter äger rum i Liljeholmen, då det rör sig många unga i området. En utmaning är att hitta lämpliga lokaler i stadsdelsnämndsområdet.

Stadsdelsnämnden har rådighet över frågan och kan genomföra detta om extra ekonomiska medel tillförs.

Starta ett nätverk kring ungdomsfrågor i Liljeholmen med intresserade aktörer, detta för en bättre samverkan mellan olika organisationer som arbetar med ungdomsfrågor

Syftar till att nå mål 1.

Samråd med utbildnings-, idrotts- och kulturförvaltningen för att skapa en bättre fritidssysselsättning för unga i Hägersten-Liljeholmen

Syftar till att nå mål 1.

2. Ungas psykiska hälsa i stadsdelsnämndsområdet är förbättrad

Stadsdelsnämndens ungdomsverksamheter arbetar i samverkan med elevhälsoteam på grundskolor i stadsdelsnämndsområdet.

Kortsiktiga mål

Utveckla preventiva insatser riktade mot skolungdomar för att stärka ungdomarnas självkänsla och på så vis minska psykisk ohälsa, alkohol- och narkotikaanvändning

Syftar huvudsakligen till att nå mål 2-4.

3. Alkoholkonsumtionen bland unga i stadsdelsnämndsområdet har minskat

Stadsdelsnämndens ungdomsverksamheter arbetar i samverkan med skolor och föräldrar för att minska alkoholkonsumtionen bland unga.

Arbete behöver ske i samarbete med skolor och eventuellt med andra aktörer samt föräldrar.

4. Färre unga i stadsdelsnämndsområdet har använt narkotika

Stadsdelsnämndens ungdomsverksamheter arbetar i samverkan med skolor och föräldrar för att minska narkotikaanvändningen bland unga.

Arbete behöver ske i samarbete med skolor och eventuellt med andra aktörer såsom föräldrar.

Område 4: Hässelby-Vällingby och Kungsholmen

Hässelby/Vällingby

NTA

Projekt Väst

Alla förskolor samt LUP-områdets skolor i samverkan kring naturkunskap

MVP/AT

Samverkansprojekt rörande våldsprevention med skola, socialtjänst, polis, fältassistenter med flera.

Fyra skolor i LUP-området.

ABC

Föräldrautbildning för vårdnadshavare i förskoleklass.

I första hand LUP-områdets skolor men även andra skolor i mån av plats.

Skolsociala team

För LUP-områdets skolor. Samverkan socialtjänst, polis, fältassistenter, preventionssamordnare

Fritid för framtid

Ett samlingsnamn för projekt där både MVP och ungdomsträffar ingår.

Samverkan socialtjänst, inklusive fältassistenter och skola. Här ingår LUP-områdets skolor samt enstaka övriga från området.

Lokala samverkansgrupper

Leds av fältassistenter

Skola, Bibliotek, fritid och polis

Högstadieskolor inom LUP-området

Område 5: Norrmalm och Kista-Rinkeby

Norrmalm

Mål: Barn och unga hamnar inte i psykisk ohälsa, missbruk och kriminalitet

Åtgärder:

- Samverkan med skolorna och ungdomsrådet, 1 gång/termin.
- Gemensam analysgrupp tillsammans med skolorna.
- Genomföra en analys – vad utmärker psykisk ohälsa bland barn/unga i stadsdelsnämndsområdet (*Ansvar: Fält och fritid*)

Mål: Barn till vårdnadshavare med psykisk ohälsa/sjukdom och/eller missbruk upptäcks tidigt och ges rätt stöd

Åtgärder:

- Gemensamma föreläsningar på skolorna, Maskrosbarn och Socialtjänsten. (Ansvar: Socialtjänsten)

Rinkeby/Kista

Mål: Flickor och pojkar har jämlika livschanser

Åtgärder:

- Föräldraperspektivet ska utvecklas och förstärkas i det förebyggande ungdomsarbetet. En struktur ska skapas för föräldranätverk, knutna till Familjehuset och förvaltningens ungdomsverksamheter. (Ansvar: Myndigheter i samverkan (MYS))
- En modell för skolsociala stödteam ska implementeras i ordinarie verksamhet. Skolsociala team syftar till att öka närvaro och måluppfyllelse för elever i årskurs 7-9 som har hög frånvaro och därmed riskerar att inte bli behöriga till gymnasiet. (Ansvar: Utbf)

Ett mentorskapsprogram för ungdomar påbörjas. Genom programmet ska ungdomar och medarbetare träffas regelbundet för ömsesidigt utbyte och lärande. Ungdomarna får kunskap om stadsdelsförvaltningens olika verksamhetsområden och hur det är att arbeta i kommunal verksamhet. Förvaltningens medarbetare får en ökad insikt i hur det är att vara ung i stadsdelsnämndsområdet. (Ansvar: Utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen)

Mål: Barn växer upp i en miljö fri från våld

Åtgärder:

- Genomföra årliga våldsförebyggande veckor för barn, ungdomar, föräldrar och andra vuxna samt medarbetare. (Ansvar: Civilsamhället, landstinget, idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen)
- Förvaltningen planerar att implementera det våldsförebyggande programmet Mentorerna i Våldsprevention (MVP) i stadsdelsnämndsområdets högstadieskolor. Första omgången av programmet genomförs i Husbygårdsskolan och i Rinkebyskolan. Föräldrar bjuds in till en dialog om hur de kan bidra i arbetet med att förebygga våld. (Ansvar: utbildningsförvaltningen, polisen)

Mål: Flickor och pojkar deltar i fritidsaktiviteter

Åtgärder:

- Verksamheten Fritid i Centrum utökas för att på sikt omfatta hela stadsdelsnämndsområdet. Projektet syftar till att fler ungdomar

ska få kontakt med idrottsföreningar, kulturaktiviteter eller andra fritidsaktiviteter och på så sätt skapa en meningsfull fritid som bidrar till inkludering och positiva sammanhang efter skoltid. En fritidslots har uppdraget att inspirera och vägleda ungdomar att hitta fritidsaktiviteter (idrott, kultur eller annan fritidsaktivitet) som de också vill fortsätta med på längre sikt.

- Andelen flickor som tar del av ungdomsverksamheterna är lägre än andelen pojkar. En översyn har utmynnat i förslag som bättre ska tillgodose flickors behov och önskemål om fritid och ungdomsverksamhet. Förutsättningarna för en särskild mötesplats/verksamheter för specifika målgrupper med fokus på flickor och hbtq-personer ska utredas.
- (Ansvar: socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen, Enskede-Årsta-Vantör sdf)

Område 6: Skarpnäck och Södermalm

Skarpnäck

Delat ansvar mellan stadsdelsnämnden och utbildningsnämnden

Samarbetet mellan stadsdelsförvaltningen och grundskolan ska utvecklas ytterligare när det gäller övergång mellan förskola och skola. Ett fördjupat samarbete kring barn i behov av särskilt stöd har nyligen påbörjats med Bagarmossens skola.

Stadsdelsnämnden har huvudansvar, samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden

Stadsdelsförvaltningen, i samarbete med grundskolan, stöttar barn och unga under skoltiden genom pilotprojektet samverkan skola och socialtjänst, PPSS, som är inriktat på målgruppen elever med hög frånvaro. Samverkansprojektet ska fördjupas och utvecklas ytterligare, bland annat när det gäller samarbetet kring projektets fyra lotsar, varav två med romsk kulturkompetens, som har uppsökande verksamhet.

Södermalm

Inom Söderandan, som är det lokala brottsförebyggande rådet i Södermalms stadsdelsnämndsområde, sker ett kontinuerligt samarbete. Det är ett nätverk bestående av närmare 1 200 företag, föreningar, fastighetsägare, samfund och myndigheter. Arbetet leds och finansieras av Södermalms stadsdelsförvaltning. I styrgruppen finns representanter från stadsdelsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, polisen och räddningstjänsten.

Nulägesanalysen visar att barn och unga idag har olika uppväxtvillkor och deras välbefinnande påverkas av bland annat föräldrars

bristande föräldraförmåga, våld i hemmet samt barns och ungas eget missbruk och psykiska ohälsa. Skola, förskola och socialtjänst är särskilt viktiga aktörer för att uppmärksamma barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa, och därefter stötta dem för att de ska få en bättre livssituation.

För att invånare ska få sina rättigheter tillgodosedda på ett likvärdigt sätt ska alla verksamheter anlägga ett normkritiskt perspektiv i verksamheterna och jobba med jämställdhetsintegrering.

Område 7 Spånga-Tensta och Älvsjö

Spånga/Tensta:

Barn och ungas livsvillkor

Mål

Alla elever ska vara godkända i alla ämnen i årskurs 9 och slutföra sina gymnasiestudier

Undersöka möjligheterna att ansöka om medel för att kunna anställa en socialsekreterare i skolan i samverkan med utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningar.

Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till en jämställd och meningsfull fritid innehållande kultur och idrott och bidra till god hälsa

Utveckla föräldrarådgivningens samordnande uppdrag Älskade barn
Nya metoder för att stödja vårdnadshavare att involvera sig i sitt barns skolgång.

Arbete och sysselsättning

Förstagångsförbrytare ska inte återfalla i brott

Stärka orosamtal och uppföljning
Erbjuda stöd till vårdnadshavare
Utveckla samarbetet med skolan